

napredna kmetovalca ne. Pri današnjih visokih cenah zemljišč bi pa malokdo odklonil ponujano zemljišče, naj si bo še tako majhno. Dolžnost vlade je torej, da ona s pametno razdelitvijo prihrani sebi poznejše razočaranje in da stori vsak korak še le po dobrem premisleku. Nikakor ne gre, da bi se kake zemljišče naravnost razdelilo, mogoče napol zastonj, kar bi se s tem privabilo v kmetijske kroge ljudi, ki želijo anglo obogateti, a nič delati. Paziti mora, da se odda zemljišče samo takim, ki ga ne bodo zlorabili in bodo z njega napravili pošteno kmetijo. Med vsem si mora vlada držati pred očmi, da ne sme posestva oddati zastonj, temveč ga samo prodati za ustreženo ceno; kupna cena pa naj bo dolgoročno posojilo, ki bi se izplačalo kot hipotečno posojilo, vsako leto nekaj z obrestmi vred, ki naj bodo kolikor mogoče nizke. Ozirati se bomo morali pa tudi pred vsem na to, da se oddajo zemljišča samo ljudem, od katerih bi pričakovali, da bodo zemljišče produktivno še živignili; na ljudi, ki izhajajo iz kmetijskega stanu in posedujejo dovolj potrebnega znanja. Vsak stan potrebuje dolgoletne predizobrazbe, prav posebno pa še kmetijski stan. Le kdor se je leta in leta bavil s kmetijstvom, se mu lahko pridene ime kmet, fabriški delavec, ki še nikoli ni imel motike v rokah, je za to pa popolnoma nesposoben in oddaja posestev takim ljudem bi pomenilo za nas gospodarsko katastrofo. Dobro je, ako se predvsem upoštevajo invalidi, vdove in vojne sirote in prostovoljci, a izmed teh so le redki, katerih smemo reči, da so zato sposobni. Ak. bi vlada naselila na ta posestva ljudi, ki niso za to sposobni, napravila bi sebi dvojno škodo; morala bi ona, oziroma prizadele občine, omenjene zraven še podpirati, ako ne bi hotela, da končajo v revščini. Veliko boljše je, da se te ljudi pelje v kroge, ki so za nje sposobni, nikakor pa ne v kmetijske, ki so danes sicer vabljeni in mikavni, a v par letih bo tudi tu nastopila kriza, katero bodo prebili le izkušeni kmetovalci. Dandanes kmetovati ni nobena umetnost, to bo priznal vsak in večina prej do vrata zadolženih kmetovalcev se je tekoma vojne iz dolgov izkopalo in si še nekaj prihranilo. Prišli pa bodo časi, ko mi naše prihodke ne bomo mogli kar takoj prodati vsled tuje kon-

kurence in tu jo potem kriza sama izbirala, kdor je sposoben, jo bo prestal, kdor ne, bo pa prisiljen, da se umakne k za njega sposobnejši stroki. Vlada pa lahko že sedaj izbira in prihrani s tem sebi in narodu poznejše bridko razočaranje in veliko ljudskega premoženja. Lep vzgled, kako se naj pri tem postopa, nam nudi Nemčija, četudi so oni naši sovražniki, na njih delavnosti si lahko vzamemo samo vzgled. Gotovo je, da si bo tepena Nemčija veliko prej opomogla, kakor vse druge države in to le vsled umne gospodarske politike. Takoj po prevratu začela so se tam tvoriti razna gospodarska društva, ki so se takoj začela pečati z razprodajo državnih in dinastnih veleposestev. Ta društva so pokupila od države omenjena posestva in jih proti hipotekam oddala za to sposobnim ljudem. Glavnica z obrestmi vred se bo izplačala v 60-80 letih. Pokroviteljstvo nad posestvom obdrži si pa država tudi po prodaji in se smejo ta le z izrecnim dovoljenjem kosati ali naprej prodati. Tudi država sama je začela enako postopati; dala je za to zmognim ljudem, ki so imeli vsaj toliko glavnice, da so si sami postavili gospodarska poslopja, dele državnih posestev, dolg se poravnava v dolgoletnih obrokih in si država še po prodaji obdrži nadzorstvo nad posestvom in lahko ona proti povračilu odplačanega zneska posestvo zopet odvzame in odda za to sposobnejšemu. Tako je v Nemčiji — in pri nas? Nastavili so sicer nadzornike, ki morajo gledati, da se posestva še vedno pošteno upravljajo, pa tem ni mogoče oči povsod in noben teh posestnikov ni tako neumen, da bi se kaj storil za koga drugega. Pričakovati moramo torej, da se bodo posestva v doglednem času tako zanemarila, da bodo veliko zgubila na vrednosti, če tu ne poseže vmes država s takojšnjo razdelitvijo posestev. Vpoštevajo naj se pa pri tem merodajne kmetijske korporacije, kmetijske zveze, kmetijske družbe in strokovnjaki. Osnujejo naj se posebne komisije, ki naj sestojijo iz res zmognih in razumnih kmetovalcev, ki naj proučujejo vse možnosti razdelitve in izvršujejo to skrajno previdno, drugače lahko trpi škodo cel narod. Upamo, da bo nova vlada vzela to reč takoj v roke in jo v par letih primerno izpeljala.

in sicer takega delegata, ki se zbora delegatov gotovo deleži. Drugi dan bo shod skupnikov v zvezi pravilnika VLS.

Shod Kmetijske zveze se vrši v nedeljo, dne 28. marca, po rani sv. maši v Kapeli.

Poročila.

Seja izvršilnega odbora Kmetijske zveze in Slov. ljudske stranke za Slov. Stajer se je vršila dne 22. marca v Mariboru. Napravili so se važni sklepi, ki pridejo v pretres na glavnem zborovanju naše stranke dne 6. in 7. aprila v Ljubljani.

Sv. Lovrene na Dravskem polju. Že dolgo so dobri Lovrenčani želeli zborovanja Kmetijske zveze. Zadnje nedeljo, dne 21. t. m., se jim je izpolnila želja. V obilnem številu so se zbrali v društvenem domu in poslušali govornika Krajnc. V resolucijah so zahtevali, da se uredi denarno vprašanje 1:1, da se ustanovi kmetijska zbornica, da se osebo-dohodninski davek začne šele pri 10.000 K čistega dohodka, da se sme prosto saditi tobak. Protestirali so proti temu, da se nastavlja najvišje cene samo za kmetijske pridelke, ne pa tudi za druge stvari, ki jih mora kmet kupiti. Najvišje cene naj bodo ali za vse: za kmetijske in trgovske, ali pa za nobene! Končno so izrekli zborovalci svoje popolno zaupanje Jugoslovanskemu klubu.

Sestrze (Majšperg). Kdo bi si bil mislil, da se nas bo toliko zbralo na shodu Kmetijske zveze v nedeljo, dne 21. t. m., pri g. Zdravku Sagadinu. So bile premajhne, da bi bilo prostora za vse zborovalce, domačine in sosedje iz Makol! Z zanimanjem so vsi poslušali govornika Krajnc. Zborovanje je vodil kmet Robar. Govorila sta tudi župan Kotnik iz Spodnje Ločnice in g. kaplan Krajnc iz Črešnjeveca. Med zborovanjem je prišel orožnik z nemškimi pis-mom tovarne za čreslovino Gebhardus v Majšpergu, v katerem stoji, da je shod prepovedan. Pa tisto pismo nas nič ni spravilo v strah. Prvič je bilo nemško in ga ne razumemo. Drugič je bilo od zasebnega človeka oskrbnika tovarne, ki za nas celo nima veljave. Obe Kmetijski zvezi, majšperška in makolska, hočeta zlasti delovati na to, da se vendar enkrat na pravi cesti čez Sestrze in so zborovalci v resoluciji tudi to zahtevali.

Konjice. Na Jožefovo popoldne po večernicah je imelo naše Politično društvo svoj 45. obč. zbor. Velika dvorana je bila napolnjena. Zborovanje se je udeležil tudi g. okrajni glavar. Tajnik političnega društva g. Mirt je poročal o delovanju društva, nato je govornik Krajnc razjasnil sedanji politični položaj in razvil program Kmetijske zveze. Med drugimi resolucijami so zborovalci tudi odločno zahtevali, da se v ljudski šoli vsak naraščaj, sokolski in orlovski, opusti. V mladostna srca šolske mladine se ne sme za-nasati strankarska strast!

Zreče. Na Jožefovo smo imeli zborovanje političnega društva in obenem shod Kmetijske zveze. Govoril je g. Krajnc iz Maribora. Zborovalci so protestirali proti brezverskemu šolskemu načrtu, zahtevali volilno pravico tudi za kmetško ženstvo in izrekli zaupanje Jugoslovanskemu klubu, zlasti njegovemu voditelju dr. Korofcu.

Sv. Lenart nad Laškimi. Shod Kmetijske zveze, ki se je vršil tukaj dne 21. marca, je dobro uspel. Govoril je g. Davorin Krajnc, župan iz Velike Pirešice. Lepa hvala govorniku, da nam je tako lepo razgalil samostojno lazi-kmetško stranko v vsaj njeni hinavščini. Navzoči samostojneži so se čudom čudili, ko jim je govornik našteval cele litanijske liberalnih advokatov, teh iskrenih prijateljev kmetijskega stanu, ki se pehajo in agitirajo za Samostojno in ki so njeni duševni voditelji. Do sedaj so naši samostojneži namreč vedno trdili, da advokati z njihove stranke nimajo nič opraviti. Sedaj vidijo, kako so bili od svojih voditeljev prevarani. Na čast samostojnežev pa moramo priznati, da so se na tem shodu dostojno in mirno obnašali. Le dva mlada samostojneža sta vedno nekaj črkala; ko pa sta bila pozvana, naj gresta na oder in razložita svoje misli, sta sramotno umolknila. Dvakrat: na praznik sv. Jožeta in v nedeljo smo nabili za naš shod lepake; pa vedno so bili raztrgani med službo božjo. Zopet dokaz, kako mnogi samostojneži, mesto da bi bili v cerkvi, med službo božjo po raznih krajih patrolirajo. In vendar si še upajo vedno trditi, kako da so verni. Lepa vera pač ta, katero imajo mnogi naši samostojneži, da še niti ob nedeljah in praznikih ne vidijo cerkve od znotraj.

Zahteve našega ljudstva. V Slivnici pri Celju se je dne 10. marca vršilo dobro obiskano zborovanje pristašev Slov. Kmetijske zveze pod milim nebom. Predsedoval je kmet Jagodič. Govoril je urednik Zebot iz Maribora. Zborovalci so sprejeli naslednje resolucije: 1. Zborovalci na ljudskem shodu Kmetijske zveze v Slivnici pri Celju zahtevajo, naj vlada z odločnim ukrepom skuša omejiti draginjo. V to svrhu naj takoj zaseže oziroma zapleni vse bogate zaloge živil, blaga za obleko in obuvalo, kar ga imajo nakopičenega bogate banke in verižniki. To blago naj vlada odda po nizkih cenah takoj ubogemu prebivalstvu. 2. Sklene se naj takoj davek na vojne do-bičke; odpravi se naj vinski davek, dohodninski davek se naj začne računati šele pri 10.000 K dohodka. 3. Carina na živila in druge življenjske potrebščine se naj odpravi ali pa vsaj zniža. 4. Valuto, to je denarno vprašanje naj vlada čimprej tako uredi, da naše ljudstvo ne bo trpelo škode. Zahtevamo, da se našemu ljudstvu povrne tistih 20%, ki so jih odvzeli

Politični ogled.

Jugoslavija.

Politično delovanje v našem beograjskem parlamentu je sedaj počivalo za nekaj dni, ker je bil državni zbor odgoden od 17. do 24. t. m. Le med raznimi parlamentarnimi skupinami so se vršila v tem času parlamentarnega počitka pogajanja za koncentracijo nove vlade. Tozadevna pogajanja, za katere si najbolj prizadeva načelnik kluba neodvisnih dr. Smoljaka, dosedaj niso uspela.

Po celi Hrvatski se vršijo občinske volitve. Skoro v vseh večjih in manjših krajih dobiva znatno večino Ljudska stranka (Kmetijska zveza). Če v Beogradu je dobila Ljudska stranka dva zastopnika. Pri občinskih volitvah na Hrvatskem dokaj močno napredujejo tudi komunisti.

Znanega hrvaškega revolucionarja Radića, ki je bil radi protidržavnih dejavnosti že skoro eno leto v preiskovalnem zaporu, je sedanja vlada izpustila. Kmalu je pa bil Radić prost, je začel zopet skrbno skrbeti proti državi. Tudi sedanja vlada je bila primorana Radića zopet spraviti pod ključ.

Nemčija.

Za zadnjič smo poročali o vojaški revoluciji, ki je izbruhnila v Berlinu in pregnala staro vlado. Na strani revolucije so stali razni nemški oficirji in vsi oni, ki so zakrivali vojno, jo tako dolgo zadrževali in naposled pogladi Nemčijo v propast. Potom vojaške revolucije so hoteli ti ljudje zopet dobiti vlado v roke. Revolucija pa ni napredovala, ker je stara vlada proglasila splošen štrajk in so se postavili vojaškim revolucionarjem po robu tudi nemški boljševiki in komunisti. Nova vlada v Berlinu se je pa z bala zavezniških čet, ki so še vedno ob Renu in prežije na Nemce. Francija je potegnila s staro vlado, radi tega se je začela nova vlada pogajati s staro radi preosnove in sestave nove vlade, ki bi naj obstojevala iz zastopnikov obeh vlad. Vendar stara vlada je odklonila vsako tozadevno pogajanje, ker so se postavile na njeno stran skoro vse pokrajinske vlade in tudi velik del armade. Tudi mesto Berlin, iz katerega je morala pobegniti stara vlada, je sedaj zopet v njenih rokah. Stara vlada zahteva sedaj brezpogojni odstop revolucionarne vlade, kazni za vse one, ki so

povzročili prevrat in razorožitev vseh čet, ki so bile udeležene pri puču. Ko je videla nova vlada, da so ji šteti dnevi, je odstopila, njeni voditelji so zbežali in revolucionarne čete so se umaknile iz Berlina. Nato se je pa začela po večjih nemških mestih državljanska vojska med socialisti in boljševiki, v kateri je bilo ubitih po nemških poročilih 8000 oseb. Koliko je pa ranjenec in koliko je pri teh pobojih bilo povzročene škode, se danes še ne ve. Nemški boljševiki zmagujejo po vseh onih krajih, kjer so veliki premo-govniki. Po teh krajih je danes razklicana republika delavskih svetov. Z boljševiki je začela stara vlada sedaj pogajanja. Sploh pa še ni končan celi prevrat v Nemčiji, in bogznan, kaj se še vse lahko zgodi.

Avstrija.

Pomanjkanje živil. Avstrijska vlada je bila primorana odrediti nasilno rekvizicijo živine ter živil v Avstriji življenjsko najbolj bogatih krajih okrog Lipnice in ob naši meji od Spilja do Radgone. Nemški kmetje so se uprli tej rekviziciji, ki se je vršila minuli teden. Orožniki so pobrali ljudem nekaj vagonov živine in so jo hoteli odpeljati. Zbralo se je pa v gradu Stürgkha nekaj sto dobro oboroženih kmetov, ki so se zagnali nad orožnike. Prišlo je do tako hudega boja, da je padlo 50 kmetov in orožnikov, mnogo pa jih je bilo ranjenih. Na železniški postaji Obrajna je padlo 15 orožnikov. Uporni kmetje bi bili zmagali nad orožniki, da niso ti dobili ojačenj iz Gradca. Sedaj je strit celi upor in razglašen po vseh puntarskih vaseh prekid. V Obrajni je bilo po prekidu ustreljenih 15 kmetov. Med tamšnjimi prebivalci vlada strašno razburjenje. (Hvala Bogu, da smo v Jugoslaviji, ki ne pozna rekvizicij.)

Poljska.

Po celi Poljski imajo splošni štrajk železničarjev.

Poljska bo poslala Rusiji pogoje za medsebojni sklep miru.

Rumunija.

Novo vlado imajo v Rumuniji. Rumunska zbornica je sklenila priklopiti Besarabiji Rumuniji.

Turčija.

Punt z oboroženo silo so začele turške čete proti vsem zavezniškim četam, katere so raztresene po Turčiji. V teh bojih napredujejo Turki, ki so posebno naklestili Italijane. Francoske čete, ki so še v Turčiji, pa prosijo ojačenj iz domovine, da se bodo zamogle braniti napram upornikom.

pravljali bomo o ustavnem vprašanju, o gospodarsko-političnem programu stranke, posebno pa o organizaciji in agitaciji ter časopisju. To stvarino bomo obravnavali v osekkih. Zato prosimo, da pošlje gotovo vsaka organizacija svojega zastopnika, ali pa vsaj večje organizacije, ki bo prišel ta dan v Ljubljano na to zborovanje. Za stanovanje bo preskrbljeno. Ker je ta dan (shod delegatov) za prosep stranke zelo važen in potreben, vas prosimo, da ime vašega delegata v najkrajšem času javite tajništvu VLS v Ljubljani,

Kmetijska Zveza. Naznanila.

Vsem Kmetiskim zvezam! Dne 6. in 7. aprila bo priredila Vseslovenska ljudska stranka shod skupnikov in sicer na ta način: 6. aprila bo shod delegatov, kamor naj pošljejo vse naše organizacije, posebno večje vsaj po enega zastopnika. Raz-

pri markiranju kankovcev. 5. Zahtevamo, da se dim-preje izvršijo volitve v državni zbor. Če se bo volil-na pravica dala tudi ženskam, z vso odločnostjo zahtevamo, da morajo dobiti volilno pravico pred vsem žene in dekleta na deželi. 6. Zahtevamo deželno samoupravo slovenskih pokrajin in deželni zbor za Slovenijo v Ljubljani. 7. Izrekamo Jugoslovanskemu klubu, njega načelniku dr. Korošcu in novemu poljedeljskemu ministru Ivanu Roškarju popolno zaupanje.

Izjava. Podpisani izjavimo, da prekličemo svoje podpise, ki smo jih dali Samostojni kmetijski stranki ter nečemo pravi nobene zveze več s to stranko. Hočemo pa ostati zvesti pristaši Slovenske Kmetijske Zveze. — Marko Koprivc l. r., Jožef Romih l. r., Vid Jančič l. r., vsi doma iz občine St. Vid pri Planini.

Za SKZ so darovali udeleženci pri instalaciji v Pamečah 150 K.

Navodila.

Blagajniki in odborniki Kmetijske zveze naj pobirajo članarino za drugo poslovno leto. Pri tem se naj razvije tudi živahna agitacija za pridobivanje novih članov. Vse Kmetijske zveze naj stalno, če le mogoče mesečno poročajo tajništvu KZ o svojem delovanju in o političnem stanju v svojem okolišju.

Nasprotna stranke se prav posebno trudijo, da bi razširile svoje brezvestno časopisje med kmetijsko ljudstvo. Kmetijska zveza ima dolžnost, da agitira od hiše do hiše za „Gospodarja“ in proti nasprotnemu časopisju. Cena „Gospodarja“ je tako nizka, da ga lahko vsakdo naroči.

Domača politika.

Shod Kmetijske zveze v Slov. Bistrici. „Slovenski Gospodar“ je že zadnjič poročal o sijajnem shodu naših kmetov v Slov. Bistrici. „Nova Doba“ pa piše o tem shodu: „Klerikalne trdnjave se rušijo, uničujejo klerikalni poraz...“ Da, da, g. dr. Pučnik! Eden je bil na tem shodu poražen in uničen! In to je bil tisti, ki se je pri vratih za slebrom skrival, ki si ni upal kmetom pokazati svojega dragega obličja in ki jo je odkuril, ko se ni čutil več varnega — in to je bil g. dr. Pučnik! Zdaj ste videli, da je vaše pehanje, vaši nočni shodi za Samostojno zastoj, za ljubi nič, brez črte! Hudo je za generala, če so vojaki tepeni in Vaši samostojneži so bili z besedami tepeni, kakor še nikoli! Poročilo v „Novi Dobi“ je tako zlagano, da moramo reči, dopisnik in „oče laži“ sta si krvna brata, pa samo z opombo, da je „oče laži“ v primeri z dopisnikom pravi angelj resnice. Govor našega pristnega kmeta Hlebiča so samostojni nekoliko motili, vendar je v miru končal svoj govor. G. Pušenjak je govoril o našem gospodarskem položaju, mirno in stvarno; celi čas ga nihče ni motil, čeravno je ostro obsodil delo samostojnežev. Samostojni so ga poslušali z ušesi in usti, to so vam kar zijali in požirali besede moža, ki je vse svoje moči zastavil za blagor kmetijskega ljudstva. Pa saj jim tega ne zamerimo, ker ti reveži res nikdar ne pridejo do kakšne boljše duševne hrane. Farji, črnuhi, klerikalci, črešnje, to slišijo na svojih shodih in berejo v svojih listih in tega se pa tudi samostojnež enkrat navoli. Samo Kresniku, ki je hodil na Dunaj cesarju nogo poljubovat, so farji in klerikalci vedno dobro tekli; a zdi se mi, da mu tudi ta hrana več dobro ne dene, ker na tem našem shodu je bil blede in zelen. Samostojna je g. Pušenjaka vabila v svoje vrste in ga vedno ceniti; če mu pa liberalci odrekajo zmožnosti, je umevno, ker prazna in puhla glava ne more prenesti, ako drugi več ve in več dela za ljudstvo. Poročilo „Nove Dobe“ o govoru g. Pušenjaka je vse zlagano. Kot zadnji govornik je nastopil urednik in tajnik Zebot. On je pa pravi bič za Samostojno. Ni čudno, če ga samostojneži nimajo preveč radi. Naševal je delo Kmetijske zveze za kmetijski stan ter vprašal: „A kaj pa je storila Samostojna za kmeta?“ Človek bi mislil, zdaj se bodo pa oglašili, ker se vsak rad malo pohvali, če je kaj dobrega storil. Pa nobenega ni bilo, nobenega medklica, tihi kot zid! Govornik povdarja, da je nek samostojnež njega ovadil sodniji, ker je na shodu bičal krivične davke, češ, da šunta ljudi, naj ne plačujejo davka. Za kmeta je govoril in kmetijska stranka ga izdaje s pogodom! Take propalice so! In cela dvorana zaori in zadoni fej-klicev Samostojni. In samostojneži tihi in blede poslušajo svojo obsodbo. In ko je tako padel udarec za udarec, je tudi samostojnež kri zavrela; kdo bi njim to zameril, saj imajo tudi oni kri, samo da je vsa pokvarjena in da vskipi, je treba mnogo udarcev in teh je bilo preveč, zato divji vik in krik za nekaj minut. To je tako navada divjih narodov, ki s kričanjem zakrivajo svoje slabosti. To je zadnji adut ali trum naših samostojnežev. Govornik je končal v miru govor in se razen nekaj medklicev ni zgodilo nič hudega. Gosp. Zebot prebere nato resolucije in zahteve kmetov. A nihče ga ni motil, nihče ni ugovarjal; sprejete so bile enoglasno. Pri protiglasovanju se tudi samostojneži niso odzvali. Nasilnosti razen vpitja in medklicev ni bilo od nobene strani. Da predsednik ni dal besede samostojnežem in je shod zaključil, naj mu bodo ti samostojneži hvaležni, ker je s tem ščitil samo njihovo kožo. Kar „Nova Doba“ drugače poroča, je laž. G. dr. Pučnik, mislim, da je ta dan bil Vaš sodni dan in ljudstvo je na shodu in bo razumno pri volitvah izreklo sodbo: Proč od nas, V. Pučnik! Še Samostojna! Uboga Bistrica! Prej si imela snega, ki jo

rezal in še reže slamo, zdaj pa imaš še enega, ki laže. Pa zdramila se boš tudi ti in že spoznaš in konec bo dohtarski pogubni politiki!

Dunajski romarji — jezik za zobe! Kakor nekdanj Izraelci v egiptovski sužnosti, zdihovali smo mi od nekdanj trpinčenosti Slovence v nemško-madžarski pesti. Strašna je bila zadnja postaja križevne poti, ki je nas slednjič pripeljala do odrešenja v svobodno Jugoslavijo. Groza nas pretresa ob spominu na mučeniške dni leta 1914, ko so naše najboljše ljudi opljuvane z nemčursko smrkovino v verigah vlačili v grške ječe. Tedaj so nemčurski biriči stikali glave in v posmehu kazali svoje satansko veselje. Ko pa se je nam od daleč kazala zarja odrešenja, so se te dušogubne kreature strnile v zadnji naskok — romale so na Dunaj nas tožiti — pa, kakor nekdanj preganjalec Izraelcev, pogoltnili so valovi nje, mi pa smo srečno dospeli v obljubljeno deželo: Jugoslavijo. In ti ljudje začnejo zopet dvigati glavo in skušajo vbrizgavati našemu ljudstvu svoj ogabni strup. Pa ne boš, Jaka! Naša krotkost in ponižnost morata pokazati tu svoje meje. Hočemo odpustiti in pozabiti marsikaj, pa sramotno bi bilo, te dunajske zaznamovance trpeti še na častnih mestih v naši državi. Vlada naj poskrbi, da ne sme biti nobeden teh domovinskih pohabljenec izvoljen na kako častno mesto. Tak zaznamovani pič je tudi Alojz Jamernig, odstavljeni župan v Vukovskem dolu pri Jarenini. V malokateri občini je ljudstvo tako zbegano in zastrupljeno, kakor ravno v Vukovskem dolu, kjer je ta mož dolga leta županoval. To tudi pojasni dejstvo, da je bil Jamernig od nove kmetijske podružnice izvoljen kot delegat za glavno zborovanje Kmetijske družbe. To povemo, da mu bodo vedeli stisniti roko — v slovo!

Pogorevščina Samostojne v Poljčanah. Dne 21. t. m. je Samostojna drugič poskušala svojo srečo v Poljčanah. Napovedala je shod, na katerega so prišli pristaši drugih strank, kateri so se norčevali iz govornika Novaka iz Slov. Bistrice in iz sklicatelja. Dobro je povedal temu apostolu samostojnežev nek železničar, ki mu je svetoval, naj dela na to, da se bodo kmetje združili v Kmetisko zvezo, katera je že veliko dobrega za kmetijsko ljudstvo storila. Pristopiti ni maral nikdo k Samostojni in tako upamo, da nas bo ista v bodoče pustila pri miru.

Surovost samostojnih. Iz Zavodnja nam poročajo: Tukaj so imeli samostojni dne 21. t. m. shod pri Martinu Rečnik. Na tem shodu so zopet dokazali svojo samostojno oliko. Ko se je oglašil po končanem govoru k besedi posestnik in pristaš Kmetijske zveze k besedi, mu je pognal samostojni Franc Medved, p.d. Hrastnik, literško steklenico. Sreča, da ga je zadela steklenica v hrbet in ne v glavo. Zopet ena črna pika več v knjigi olike samostojnih.

Samostojna liberalnega izvora. Ako pogledamo nekaj števil „Kmetijskega Lista“, se lahko že kmalu prepričamo, kje Samostojno čevlji žuli. Vse strani so polne napadov na Slovensko Kmetisko Zvezo, na našo Ljudsko stranko in na „klerikalce“. V vsaki posamezni številki je k večjemu le po en stavek, ki se malo tiče liberalcev. Gotovo, vrana vrani ne izkljuje očii.

Za viničarje. Po mnogih krajih se viničarji nahajajo v slabih gmotnih razmerah. „Slovenski Gospodar“ je o tem že opetovano pisal. Slovenska Kmetijska Zveza stoji na stališču, da se viničarjem, posebnim gosposkim in onim, ki imajo svoje gospodarje v Nemški Avstriji, mora priti na pomoč. Rešitev tega vprašanja mora biti taka, da ne bo prišlo med kmetom in viničarjem do onega prepada, katerega hočejo izkopati socialni demokratje s svojo brezvestno hujskarijo. Vlada je sklicala za dne 20. marca na okrajno glavarstvo v Mariboru enketo, t. j. posvetovanje glede rešitve viničarskega vprašanja. Zastopane so bile vse politične stranke, kakor tudi strokovne organizacije vinogradnikov in viničarjev. Zahteve, ki so jih stavili socialni demokratje, so tako pretirane, da bi v slučaju udeležitve teh zahtev bili naši vinogradniki uničeni. Treznomisli viničarji sami priznava, da so zahteve, ki jih stavijo brezverski rdečkarji, naravnost neizpeljive. Kmetje-vinogradniki so na tem zborovanju sami priznali, da je treba zboljšati mučni položaj viničarjev; kmeta Brenčič in Supanič pa sta povdarjala, da so socialdemokratske zahteve nesprejemljive. Sporazum je mogoče edinole na podlagi obojestranske strpljivosti in vzajemnosti. Konečno se je določil odsek, kateremu je poverjena naloga, da stavi vladi primerne predloge za ureditev viničarskega vprašanja. O tem posvetovanju bomo še podrobno poročali. Za danes povdarjamo samo še to, da imajo socialni demokratje s svojo „kmetisko delavsko zvezo“ namen, dobiti za svojo stranko kaline-volilce za bodoče volitve. Predno so socialdemokratski poglavarji sploh vedeli, da je na Slovenskem stan ubogih viničarjev, je že Kmetijska zveza storila potrebne korake za zboljšanje položaja naših ubogih viničarjev. Ako bodo viničarji naselili na limanice brezverske in brezvestne socialne demokratije, si svojega ne bodo nikdar zboljšali, ampak samo poslabšali.

Tedenske novice.

Umrli je na Ptuj dne 14. t. m. g. Ivan Muršec, nadučitelj v p., star 79 let.

Knjige za Prekmurje. Vsi oni pristaši, ki so nabrali v posameznih župnijah knjige za prekmursko

Slovenec, se prosijo, da pošljejo nabrane knjige na naslov: Marijanišče v Veržetu, pošta Križevci, kjer bodo dijaki uredili poslane knjige in sestavili majhne kajžnice.

Pozor na orgle! Bivša, cerkvi tako srčno „nacionljena in prijazna“ avstrijska vlada je tekom vojne v svoji kratkovidnosti opozorila na novo, zelo dobičkanosno obrt, na lov na orgelne piščalke. Neki Alojz Polanec iz Jirsove pri Ptuj je vlomil pred kratkim v podružnico sv. Areha na Pohorju in jih je odnesel. Toda sreče ni imel, je že pod ključem. Druga tafa so zasačili dne 15. t. m. pri Sv. Bollenku v Slov. g. Bil je to kleparski pomočnik Franc Ternon od Velike Nedelje. Dal se je zvečer zapreti v cerkev in je hotel uiti skozi streho; tudi njemu ni bila sreča mila: streha je bila previsoka, moral je počakati v cerkvi do jutra. Prijeli so ga, ko je hotel oditi s polno nabranim nahrbtnikom. Zato pozor na cerkvene orgle!

Vlomi na dnevnem redu. Prejšnji teden je nameravala drzna tatinska družba vlomiti v davkarijo na Ptuj. Eden izmed čedne družbe se je zvečer poskril v hiši in hotel ponoči svojim sodrugom skozi stranišče pripraviti vhod. Vendar pa je nekdo zapazil luč v hiši, šli so gledat in našli vlomilca na stranišju; pri sebi je imel razno orodje in lepo brovning-pisto.

Prijeti ptički. V Gradišču pri Lučanah se je posrečilo orožnikom izslediti tri zelo prebrisane sleparje in sicer: tukajšnjega priseljenca iz rajha Emila Hoffmann in njegovega sina ter nekega Lambauerja iz Lipnice, kateri je bil pred letom v Lučanah hud „volksverovec“, ki je izzival in se celo udeležil na t. j. na naše mirne Slovence. Skupno so kradli razne reči in konje ter jih spravljali čez mejo in sicer iz Jugoslavije v Nemško Avstrijo in od tam v Jugoslavijo.

Potres v ormoškem okraju. Dne 10. t. m., nekoliko ob pol 11. uri ponoči, so opazili v ormoškem okraju precej močen potres, ki je trajal le nekaj malih sekund in ni povzročil nobene škode.

Velika nesreča. Dne 9. t. m. okoli pol 10. ure zvečer je začelo goreti gospodarsko poslopje uradnika in posestnika Franca Magdič v Mekotnjaku v okraju Ljutomer. Požar je zanetil hudobna roka, katera je že prejšnje leto grozila, da mu bo posvetila. Zgorelo je vse, ker je bil grozen veter, se ni dalo nič rešiti. Pri požaru sta se tudi ponesrečila oba posestnikova sina, katera ležita grozno opečena v bolnišnici v Ormožu. Škoda znaša okoli pol milijona K.

Vox populi. Kakor posnemamo iz „Straže“ se bo vprizarjalo v Slov. mestno gledališče v Mariboru na veliki teden „Kristusovo trpljenje“. Ker je nam na deželi jako težko prisostovati predstavam med tednom, bi prosili ravnateljstvo tamošnjega gledališča, da bi se dalo ponoviti to predstavo prva dva velikončna praznika, da nam omogoči prisostovanje te drame, ki nas deželane veliko zanima. Obračamo prošnjo na naslov, katerega se tiče.

Slovensko mestno Gledališče.

Repertoire tekočega tedna:

v torek, dne 30. marca: „Kristova drama“, abonem. A 31;
v sredo, dne 31. marca: „Kristova drama“, ab. B 32.
V nedeljo 4. aprila pop. Kristosova drama. Ljudska predstava. Zvečer Hasanaginica. Ab. A-32.
Ponedeljek 5. aprila, pop. Kristova drama Ljudska predstava.

Opozorjamo naše cenjene čitatelje, kakor se iz gornjega repertoirja razvidi, da bo tukajšnje mestno gledališče vprizarjalo na veliki teden „Kristusovo trpljenje“, koje delo toplo priporočamo našim somišljenikom, da si ga ogledajo.

Gospodarstvo.

Čebelarjem spomladni pozdrav.

Vzbujajoče se narava nas kliče zopet na delo. Ze z novim letom bi se morali začeti gibati — društvenem delu. Čebelarstvo društvo bi ob novem letu moralo vedeti število svojih članov, uprava „Slov. čebelarja“ število svojih čitateljev, a vse to je večinoma še mirne, nedotaknjene. Kam bi prišle čebele, ako bi mirno dremale naprej v temi svojega zimskega stanovanja ter čakale, da jih gospodar-čebelar zdrami in pokliče na delo: „Čas je, da se zganete, ako hočete izkoristiti vsak ugoden trenutek za nabiranje vsakdanjega kruha ter si zagotoviti obstanek življenja: na delo torej, solnce že toplo sije, rožice že cvetijo!“ Ne, čebele ne čakajo na ak poziv, same čutijo v zaprtem, temnem panju, ko se narava vzbudi ter pride čas njihovega napornega, a vstrajnega dela.

Kako pa mi čebelarji? Zal da ne tako: osramotiti se pustimo od majhne stvarice, o kateri se pravi, da nima uma, človek pa ga ima, ali vsaj naj bi ga imel — ter preradi pozabimo na svoje stanovske dolžnosti. Na delo toraj brez odloga! Načelstva podružnic pobirajte udnino, nabirajte nove člane, sklicujte občne zборе in poučne shode. Udnina znaša 24 kron, 2 kroni ostane vprid podružnični blagajni, 22 kron od vsakega člana pa se pošlje društvenemu blagajniku,